

hoefte mag heeten”, in Februari 1869 weet men reeds: „dat de natie zich met den dag afkeeriger toont van die geruchtmakende middelen, in den jongsten tijd aangewend, om de openbare school in verdenking te brengen.” Of stelt men op den samenhang ook dier woorden prijs, men leze dan het geheele uittreksel, ons in het Handelsblad van 5 Februari gegeven van een tweede circulaire, zeer onlangs door het Hoofdbestuur uitgevaardigd. Het citaat werd ons in deze bewoordingen voorgelegd:

... Wij meenen door de uitgave van dit (namelijk het met deze circulaire verzondene en de spoedig volgende stukjes over de volksschool, in overeenstemming te handelen met den wensch van vele afdeelingen, die bij ons aandrongen op een spoedig en krachtig optreden tot handhaving van eene instelling, voor onze kinderen even onnisbaar als rijk aan zegen. Deze handeling moge bij uitstek bescheiden zijn en weinig vertoon maken, zeker is zij daarom niet minder in den geest der Maatschappij, en zal zij in de gegeven omstandigheden te heilzamer werken, naarmate onze natie zich met den dag afkeeriger betoont van de geruchtmakende middelen, in den jongsten tijd door sommigen aangewend, om de openbare school in verdenking te brengen; en naarmate de overtuiging veld wint, dat zij, die een deugdelijk volksonderwijs opregt zijn toegedaan, niets anders te doen hebben, dan onpartijdig te bespreken en in het licht te stellen wat slechts behoeft gekend te zijn om gewaardeerd te worden.

„Is dan de houding, die wij tot dusver hebben aangenomen, gemakkelijk te regtvaardigen, het verwondert ons niet, dat uit vele onzer departementen de drang tot ons komt, om thans reeds tot meer doortastende en meer in het oog vallende maatregelen in het belang der volksschool over te gaan.

„Wij waarden den warmen ijver, die uit deze opwekking spreekt. Die ijver bewijst dat wij ons niet bedrogen, toen wij onderstelden, dat de tegenwoordige leden onzer Maatschappij nog bezielde zijn met den geest, die eenmaal onze stichting in het leven riep; dat zij allen als één man zouden opstaan zoodra vooroordeel en bekrompenheid zamenspannen,